

Sprachliche Bausteine

Wortschatz + Grammatik

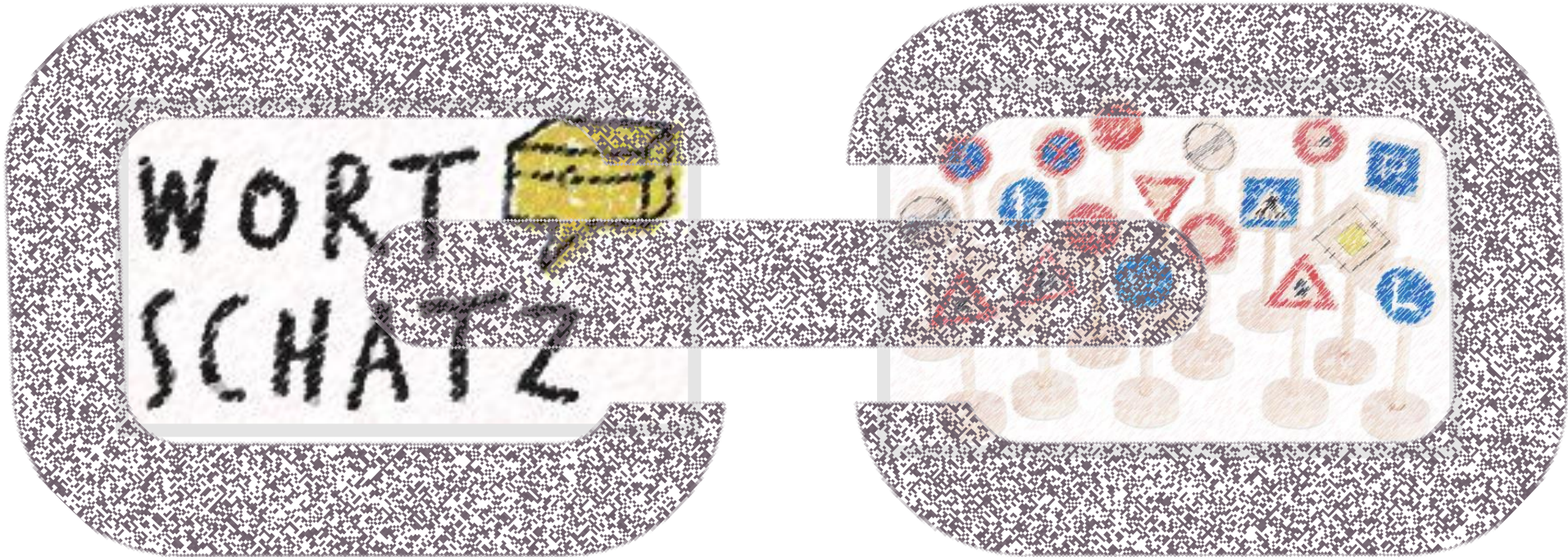

Wortschatz

"Vokabeln sind das A und O einer Sprache"

Mikroebene

Makroebene: Kommunikation

Die Mutter des Sprechens ist die Bedeutung, nicht die Form!

Das sind zwei verschiedene paar Schuhe

Mündliche Kommunikation

Quelle

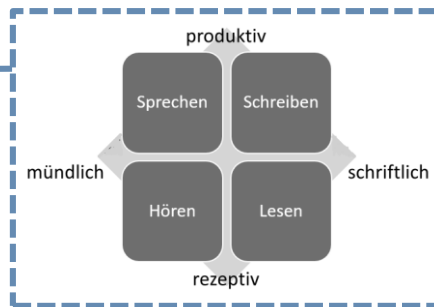
Vertieftes Lernen

Definition:

Die Fähigkeit, erworbenes Wissen erfolgreich von einem Kontext auf den anderen zu übertragen.

Horizontales + vertikales "Vertiefen"

Kunnskapsdimensjonen (substantiv)	Den kognitive prosessdimensjonen (verb)					
	1 Huske	2 Forstå	3 Anvende	4 Analysere	5 Evaluere	6 Skape
A Faktakunnskap						
B Begrepkunnskap						
C Prosedyrekunnskap						
D Metakognitivkunnskap						

Overflatelæring

Dybdelæring

KENNTNISSE

Wortschatz

Grammatik

Landeskunde

Wortwissen

Form

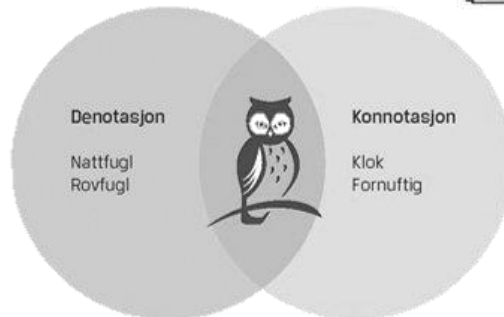
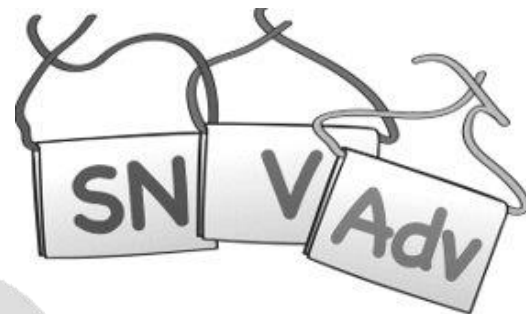
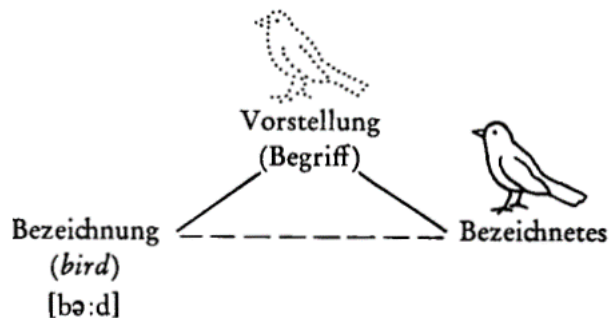
- Gesprochen (Klang/Aussprache rezeptiv/produktiv)
- Geschrieben (Schreibweise rezeptiv/produktiv)
- Bestandteile

Bedeutung

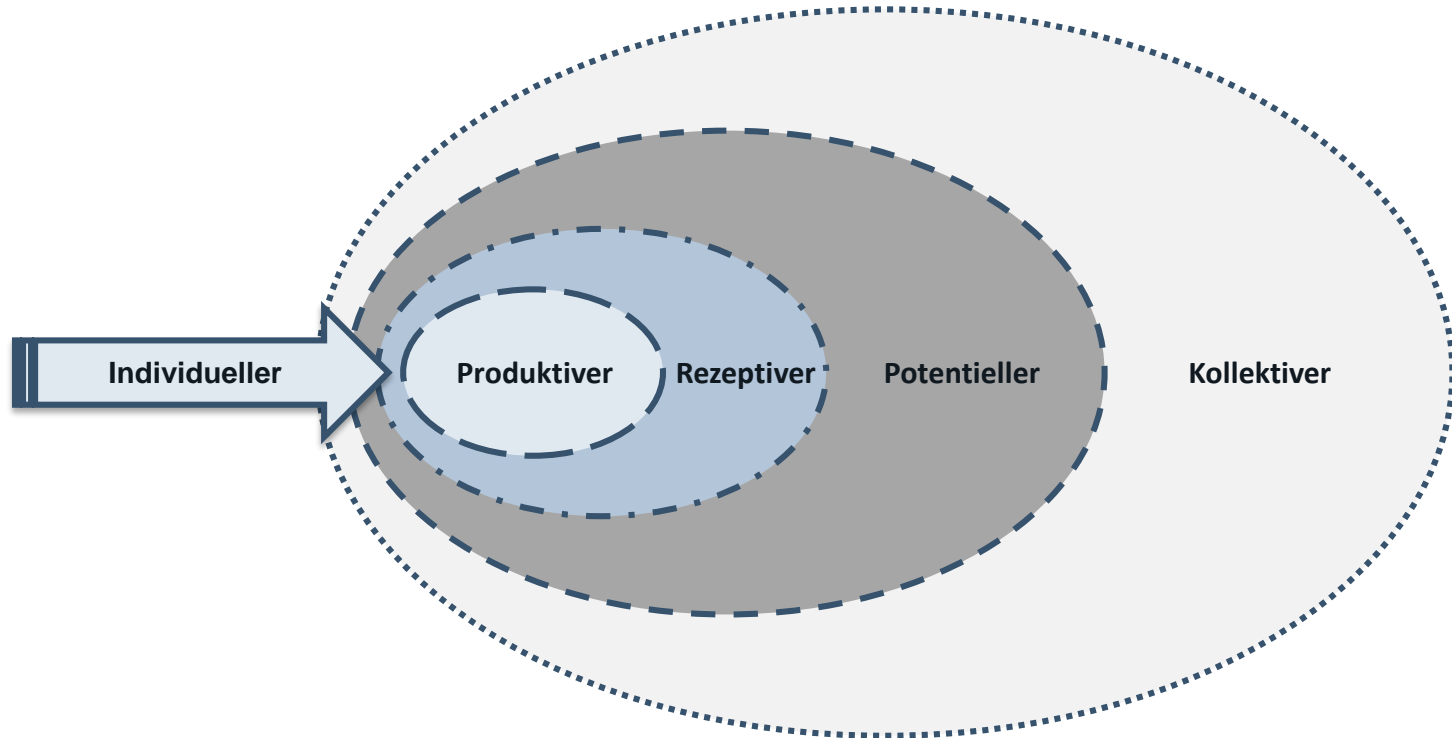
- Sinn
- Konzept (Idee) und Bezüge (Verweisungen)
- Assoziationen

Gebrauch

- Grammatische Funktionen
- Kollokationen (Wortgruppen/Idiome)
- Beschränkungen (Register/Häufigkeit)

Verstehens- und Mitteilungswortschatz

Anzahl der Begegnungen?

Wortschatzgröße?

CEFR level	active vocabulary	passive vocabulary
A1	300	600
A2	600	1,200
B1	1,200	2,500
B2	2,500	5,000
C1	5,000	10,000
C2	10,000	20,000

Quelle

Prämissen des Wortschatzlernens

1. Kopplung von neuem Wissen an bestehendes Vorwissen
2. Herstellung eines persönlichen Bezugs
3. Bedeutungsvolle, kontextualisierte Repetition
4. Mit allen Sinnen Lernen
5. Visualisierungen
6. Bewegungselemente

Erkennen – Verstehen – Behalten – Verwenden

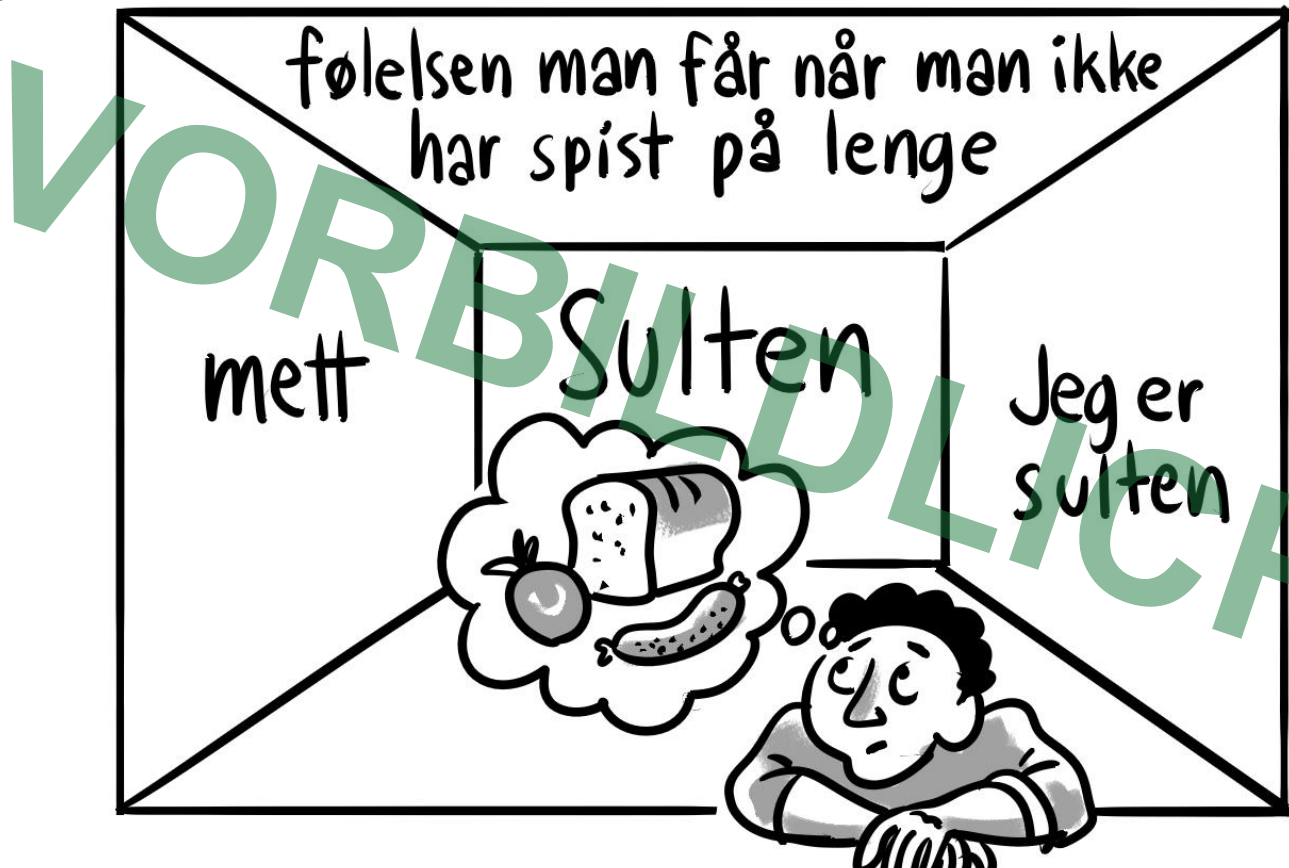
"Anker im Kopf"

(Rolf Appelt)

CC BY 3.0 DE

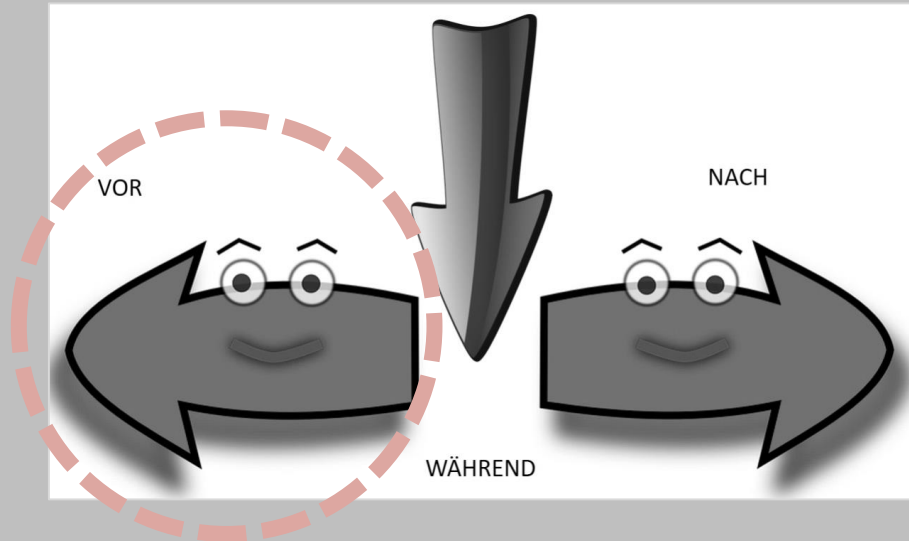
Vokabular-Blatt

- Form
- Semantik
- Syntax
- Pragmatik

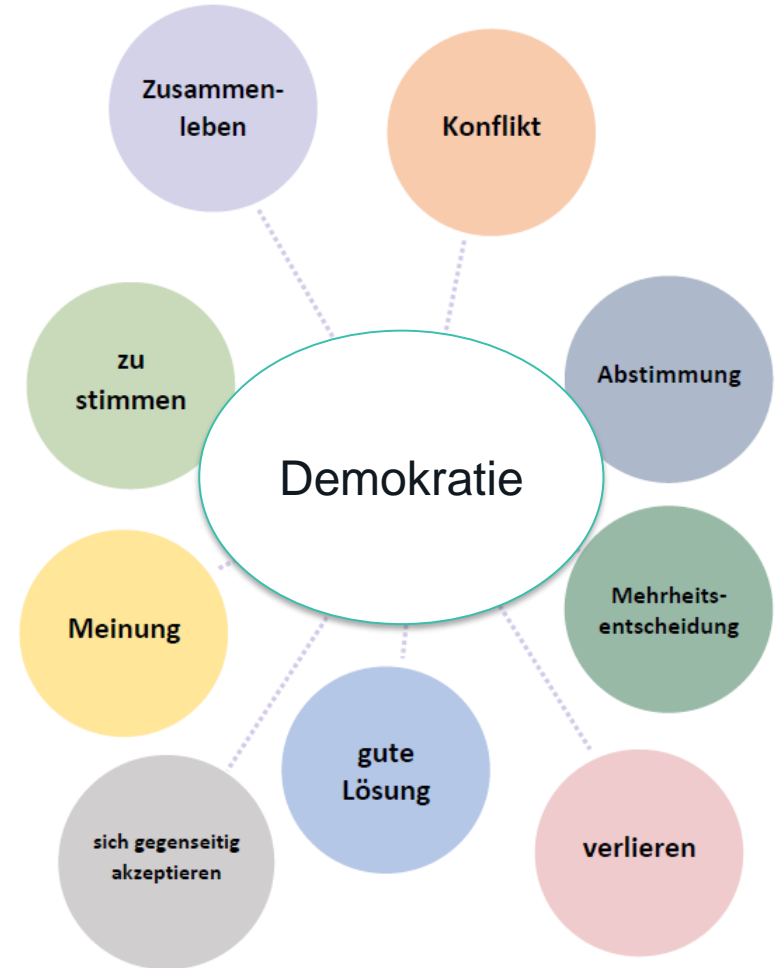
VOR

VORWISSEN AKTIVIEREN + BESORGEN

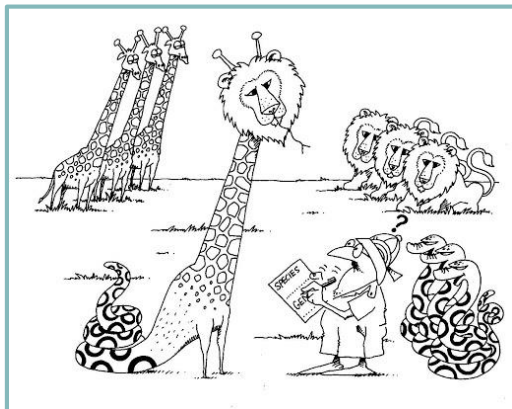

Umgekehrte Gedankenlandkarte

- Welches Thema?

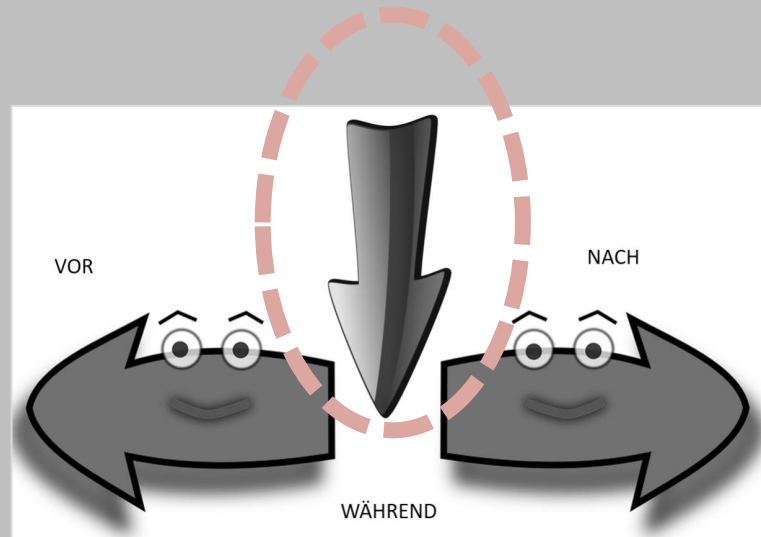
Wörterkategorien

warmes Essen	Demokratieerlebnis
Reis	drei Wählerstimmen
Nudeln	demokratische Abstimmung
Pizza	ein riesiges Konfliktpotential
Pasta	Mehrheitsentscheidungen
Gemüse	die Meinung
Nachtisch	Ergebnis
Fleisch	ein riesiges Konfliktpotential
Vegetarisch	jemand verliert
Essenswünsche	sich gegenseitig akzeptieren
Lust zu kochen	der kleinste demokratische Raum
gemeinsam	Familie
Zusammenleben	Forderungen im Alltag

WÄHREND

ANREGUNG + UNTERSTÜTZUNG

Kontext

Drei Stimmen für Nudeln

Lea-Johanna (16 Jahre) entscheidet zwischen Reis und Nudeln.

- Pizza gegen Pasta / Gemüse gegen Nachtisch / Fleisch gegen vegetarisch

→ das gemeinsame, warme Essen in der Familie ist gut für das Zusammenleben. Es beinhaltet aber ein heftiges Konfliktpotential. So ist das auch in der Familie von Lea, erzählt sie: "Fast jeden Mittag gab es unterschiedliche Essenswünsche. Das Problem? Keiner hat Lust, zwei verschiedene Essen zu kochen!"

Mit einer demokratischen Abstimmung löste die Familie die Frage, ob es Reis oder Nudeln geben soll. Das Resultat? → Drei Wählerstimmen für Nudeln, aber nur eine für Reis. Dafür, dass bei Mehrheitsentscheidungen immer auch jemand verliert, hat die Familie eine gute Lösung gefunden: "Das Essen, welches am einen Tag weichen musste, wurde am nächsten Tag gekocht."

Im Kern geht es ihr bei diesem Demokratieerlebnis aber um mehr als die Frage nach dem Mittagessen: "Ich bin der Meinung, dass Familie der kleinste demokratische Raum ist. Es ist wichtig, schon hier mit Demokratie umzugehen zu lernen, und sich gegenseitig zu akzeptieren: Was diese richtige, aber abstrakte Forderung im Alltag bedeuten kann, schlägt sich auch darin nieder, dass man essen können sollte, was man möchte!"

Lausch nach deinem Wort!

Laufdiktat

Kurzversion:

Das gemeinsame Essen in der Familie ist gut für das Zusammenleben.

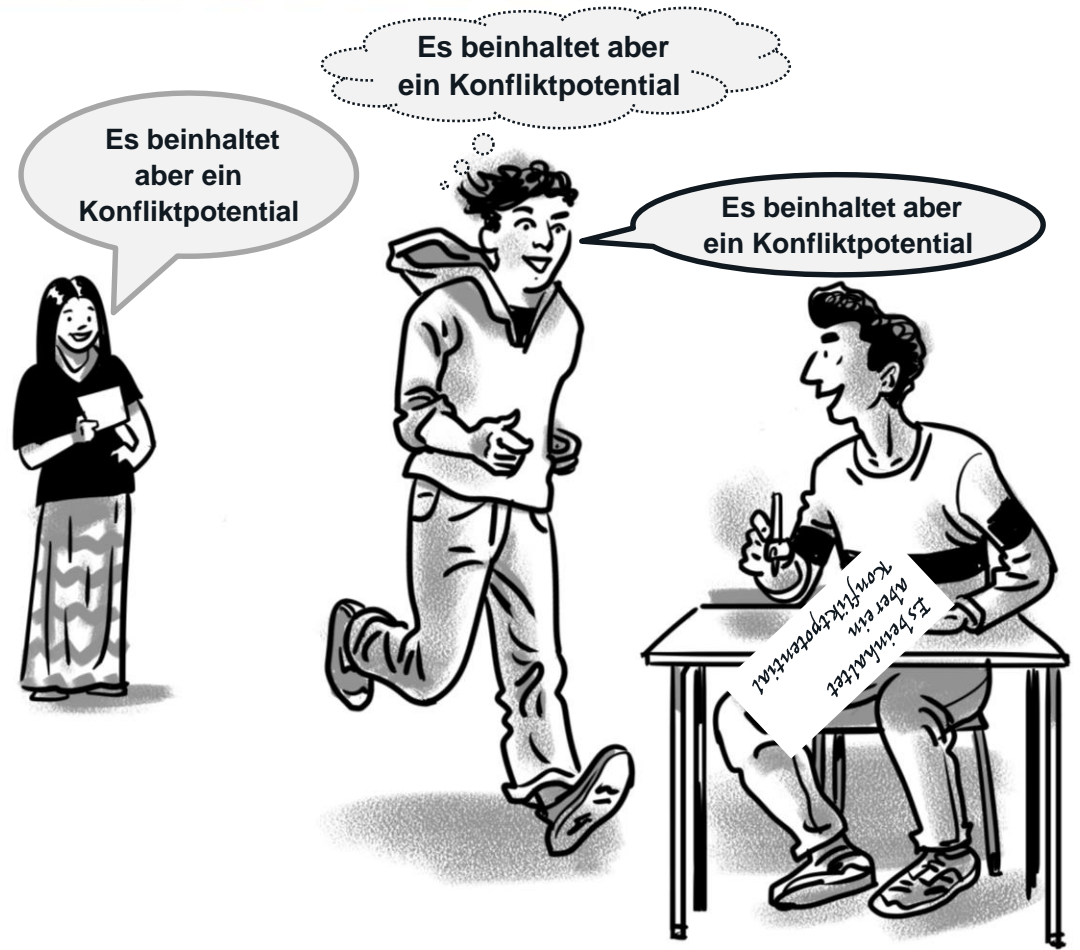
Es beinhaltet aber ein Konfliktpotential:
Jeden Tag gibt es unterschiedliche Essenswünsche.

Die Familie löst das Problem mit einer Abstimmung.

In der Familie ist es wichtig sich gegenseitig zu akzeptieren.

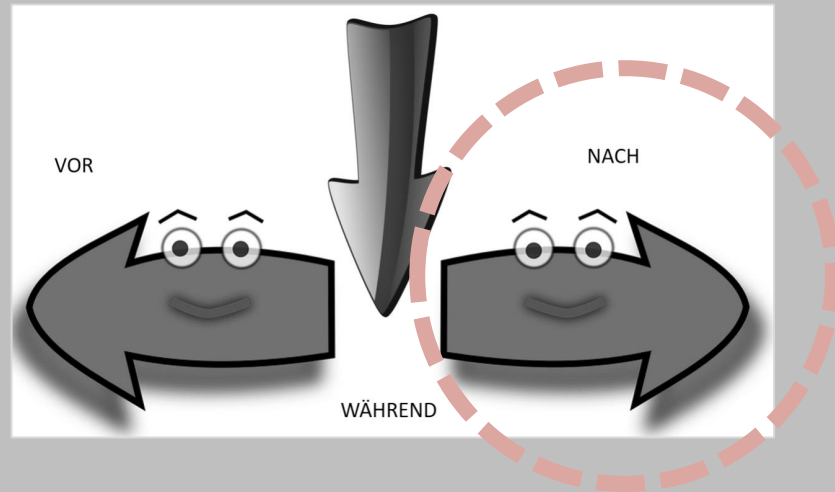
Lea nennt den Vorgang ein Demokratieerlebnis.

Familie ist der kleinste demokratische Raum.

NACH

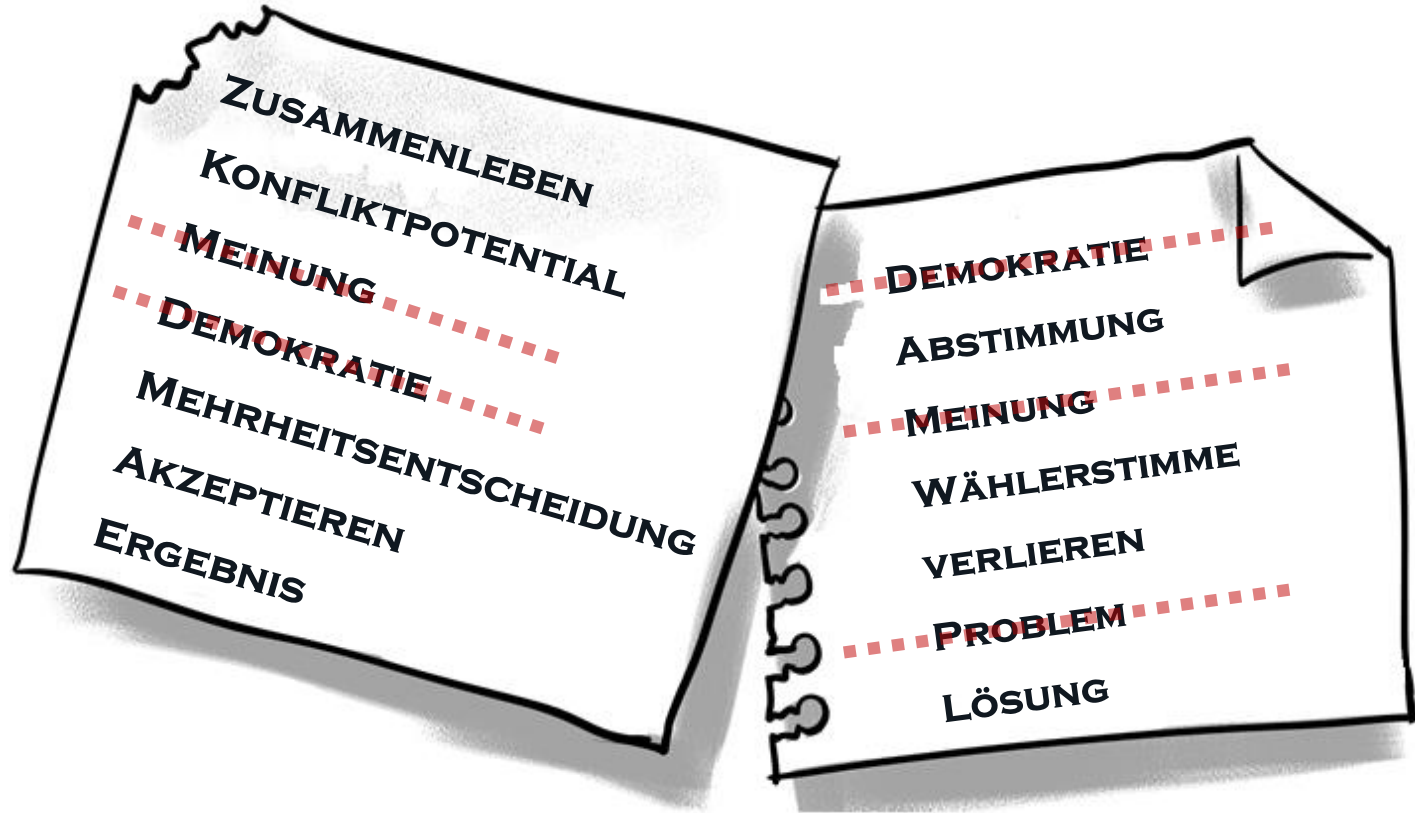
SICHERUNG + FESTIGUNG

Vokabular-Blatt

Wörter-Wettbewerb

Wörterklatsche

Eine Speise durch Hitze zubereiten

Durch gegensätzliche Interessen entstandene schwierige Situation

Folge einer Anstrengung

Entscheidung für etwas bei einer Abstimmung

Volksherrschaft

Minderzahl

Werktag

ablehnen

Fremde

Standpunkt

Mehrheit

Alltag

Familie

Demokratie

kochen

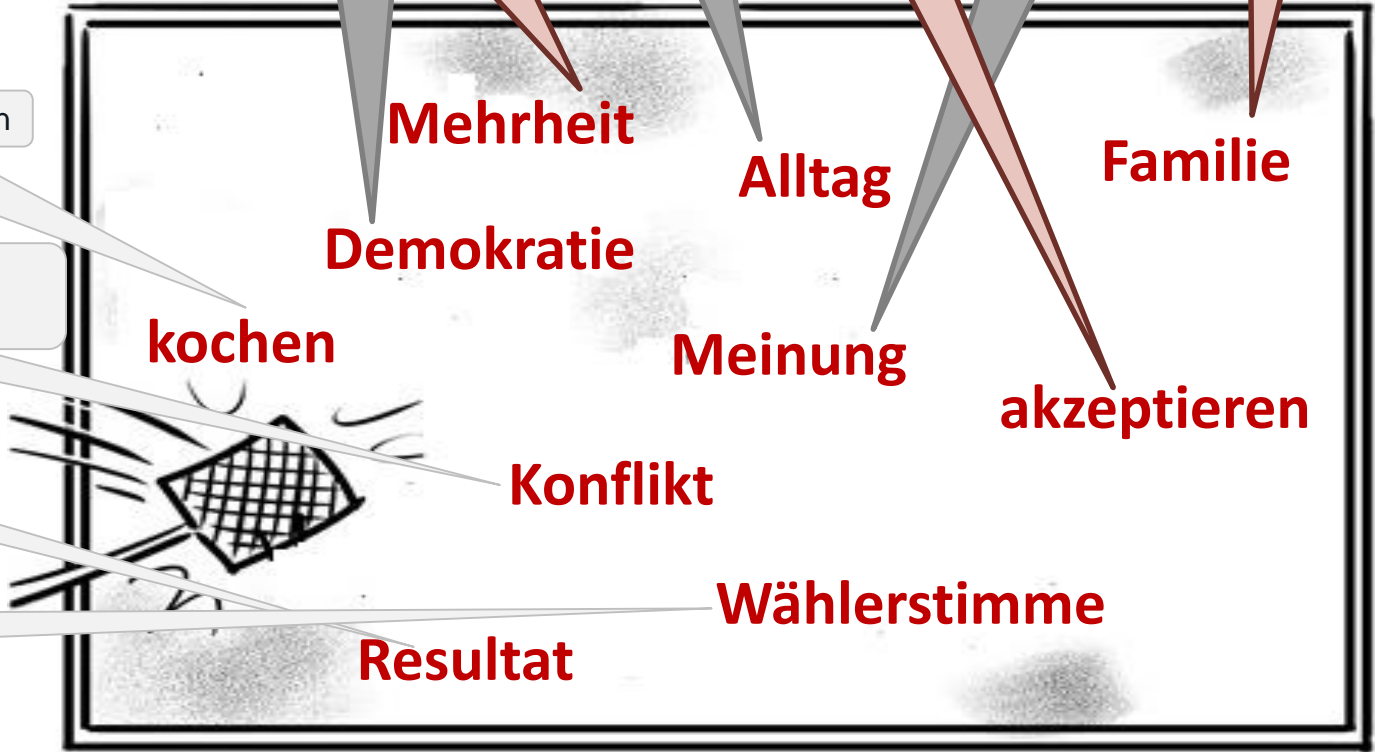
Meinung

akzeptieren

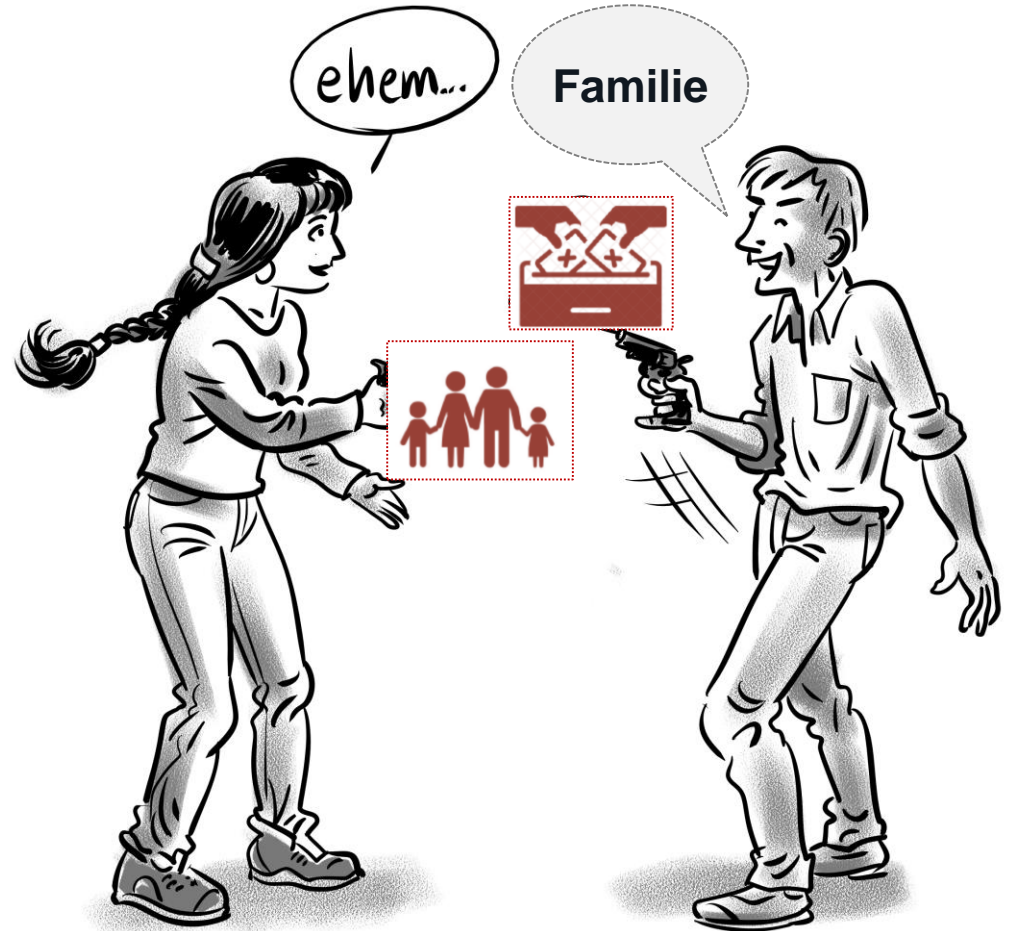
Konflikt

Wählerstimme

Resultat

Cowboyduell

Familie/Zusammenleben	Konflikt	Pasta	Kern	verlieren
Mittag	Pizza	Reis	Lösung	kochen
Nachtschich	Fleisch	Gemüse	Frage	Demokratielerlebnis
Abstimmung	Vegetarisch	gewinnen	Meinung	Alltag

Loop

Bei einer Demokratie ist es wichtig, sich gegenseitig zu akzeptieren.

Von wem handelt der Text?

Der Text handelt von Leah und ihrer Familie.

Was entscheidet Lea zwischen?

Lea entscheidet zwischen Reis und Nudeln.

Welche andere Essalternative werden genannt?

Es werden die Alternative Gemüse/Nachtisch/Fleisch/Vegetarisch genannt.

Welche Bedeutung hat das gemeinsame warme Essen in der Familie?

Das gemeinsame warme Essen in der Familie ist gut fürs Zusammenleben.

Worin besteht der Konflikt in der Familie?

Der Konflikt in der Familie besteht in unterschiedlichen Essenswünschen.

Und was ist dabei ein Problem?

Das Problem ist, dass keiner Lust hat, zwei verschiedene Essen zu kochen.

Wie lösen sie das Problem?

Das Problem wird mit einer demokratischen Abstimmung gelöst.

Welches Essen hat bei der Abstimmung gewonnen?

Nudeln hat bei der Abstimmung gewonnen.

Was passiert mit dem „verlierenden“ Essen?

Das verlierende Essen wird am nächsten Tag gekocht.

Womit wird die Frage nach dem Mittagessen verglichen?

Die Frage nach dem Mittagessen wird mit einem Demokratieerlebnis verglichen.

Welcher Meinung ist Lea?

Lea ist der Meinung, dass Familie der kleinste demokratische Raum ist.

Was ist wichtig bei einer Demokratie?

Zeigt her!

Leseverstehen

Textfragen

1. Von wem handelt der Text?
2. Was entscheidet Lea zwischen?
3. Welche andere Essalternative werden genannt?
4. Welche Bedeutung hat das gemeinsame warme Essen in der Familie?
5. Worin besteht der Konflikt in der Familie?
6. Was ist mit den unterschiedlichen Essenswünschen das Problem?
7. Wie lösen sie das Problem?
8. Welches Essen hat bei der Abstimmung gewonnen?
9. Was passiert mit dem „verlierenden“ Essen?
10. Womit wird die Frage des Mittagessens verglichen?
11. Welcher Meinung ist Lea?
12. Was ist bei einer Demokratie wichtig?

Zeigt her!

Grammatik

Die Familie ^{löst} ___ die Frage mit einer demokratischen Abstimmung (lösen)

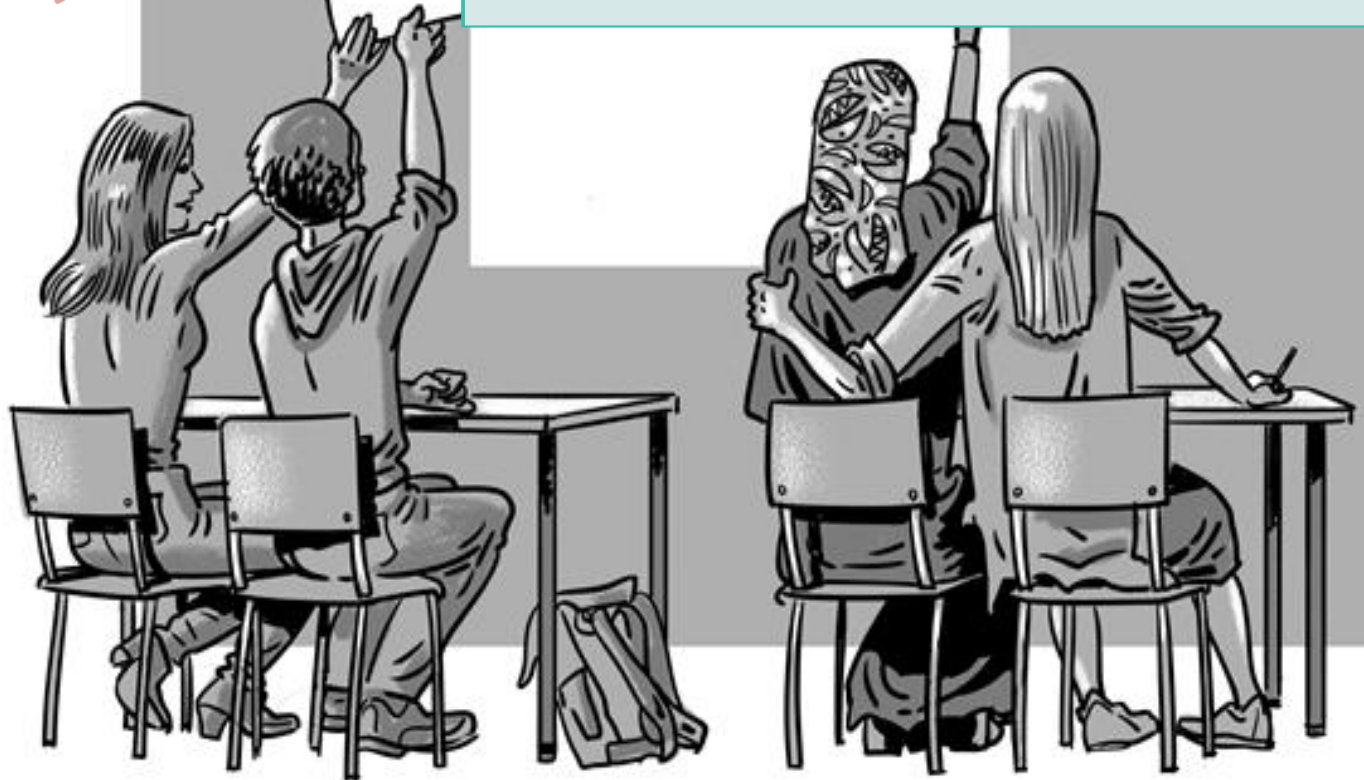
- e

- st

- t

- en

*

Satzkomposition

Die Familie

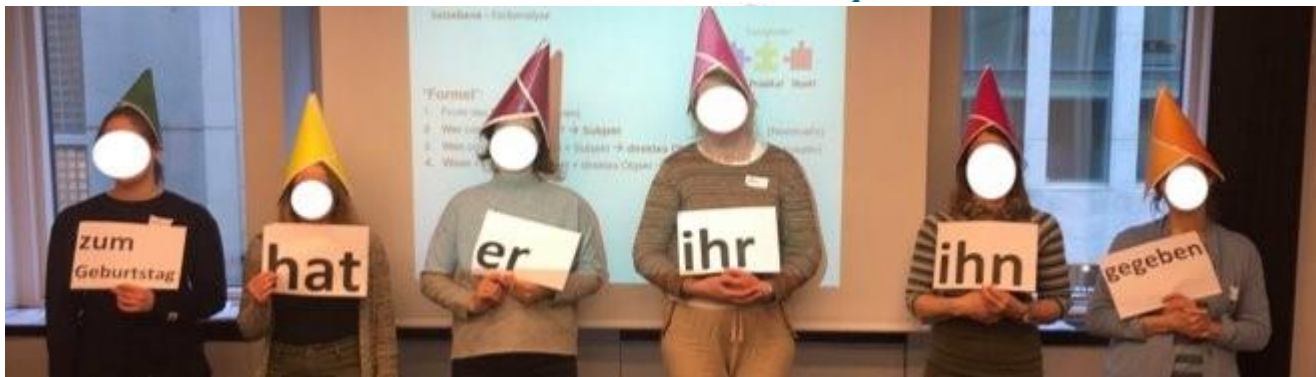
hat

die Frage

mit einer Abstimmung

In Vergangenheit (Perfekt)
umwandeln?

gelöst

Ressource - Strategien

Innledning
Språkets mindre bestanddeler – ordene – er utgangspunkt for dette innstøkket i Fremmedspråk-senterets tidsskrift *Communicare* nr. 1/2012 som har språklæring som hovedtema. Nå vi møter et ord, dvs. leser eller hører det, er det på ingen måte ensbetydende med at vi dermed kan ordet. For et ord ikke skal bli glemt, er det helt sentralt at de gjentas og også aktivt anvendes. På denne måten har ordene en mulighet for å lande i langtidshukommelsen og dermed være ord som lagres og står til rådighet enten reseptivt eller produktivt. Her ser vi på noen ordlæringsstrategier som kan være til hjelp i denne prosessen med innkoding, lagring og framplukking av ord.

1 Hurtigtips for ordinnlæring
Utrytt transparente ord, såkalte "gratisord" som ligner ord i andre språk, for det de er godt.
- Fokuser på relevante ord, eller ord som fanger din oppmerksomhet fordi de er morsomme, annerledes, interessante...
- Lær ord gjennom å arbeide med kontraster (ordpar med motsatt betydning)
- Del opp lengre ord i håndterlige sekvenser/deler/ledder
- Tenk tidsekonomisk og lær deg betydningen av f. eks. for- og etterstavelser som går igjen
- Benytt deg av "kvalifisert" gjetting
Mobiliser hele sansesystemet, assosier fritt og gjør ordet til "ditt" (relater det til bilder, hendelser, ord i samme "familie", m.m.)
Organiser ord i tematiske "samleskker" (ordklasse, emne osv.)
Start deg på hjelpemidler (f. eks. ordbøker og andre oppslagsverk)
Pugg gjerne fraser, dvs. ord i en sammenheng
- Lytt og lær! Vær på utkikk etter lydharmende ord med sin mer åpenbare betydning
- Resirkuler ordene, dvs. bruk dem om og om igjen - til de sitter
- Lek deg med nye sammensetninger av ord du kan
Bygg videre på ditt eksisterende ordforråd ved å utforske homonymer og ords synonymer og antonymer

2 Strukturering og visualisering
Tips for å skape struktur i ordlæringen og se sammenhenger.
Ordfamiler
Hva kan du gjøre med (verb) en ball (substantiv)? Se eksemplene. Lag tilsvarende "gaffler" for ordene mat, bil og film på ditt målpapir. Du kan også lage ordgaffler der du beskriver noe med bruk av adjektiver (f. eks. som ordet ditt (og), originalt, spennende, fantastisk, stadig, m.m.).

Et ordnett
For å ordnett å huske et ord, kan det lenne seg å relaterer det til andre ord og begreper - her eksemplifisert med et ordnett.

Gjør det samme med ordene reise, frid og familie/lekt på målpapiret ditt. Forsett så lenge som mulig å lage et "ordnett" ordnett ordnett frise der, main utgangspunktet i mitt nettinger - en frid utforring for dine klassekamerater! Ordnett som her diskutert kan også ta form av "ord-trær", tabeller, m.m. For ytterligere "strukturering", velg og bruk maksimum fem av ordene skriftlig eller muntlig.

1 **Hva ble de rekning?**
2 **Endringen, på hva plass?**
3 **Nei bil, plass!**
4 **Et coosta, per favore!**
5 **La coosta, per favore!**
6 **Banken, prisco!**
7 **A coosta, per favore!**
8 **Nei Rekning, bitte!**

Learning words is not like ticking items on a shopping list when they have been bought. It is more like the continual process of trying to keep a house clean (or learning) can be done one day, but needs doing again the next

Lesson 2011: 1. Velkommen til innlempet i engelsk. Lids.

gatta (f.eks. gatto) **take** (f.eks. take) **John**
an (f.eks. an) **rap** (f.eks. rap) **sully**
brekanden (f.eks. brekanden) **A** (f.eks. A) **when**
song (f.eks. song) **stary** (f.eks. stary) **ky** (f.eks. ky)

Ordsky
I for å be bevist eget ordforråd, kan man kopiere inn egenord i et ordskjema som f. eks. **Ordsky**. Resultatet vil bli et alfabetisk ordskjema som er brukt og hvilke ord som er mest frekvent i emne som utgangspunkt for en skrivningsoppgave, kan klasserommet bli et "gaffler" og slik være en inspirasjon i eget arbeid med life

Et ordnett
I for å be bevist eget ordforråd, kan man kopiere inn egenord i et ordskjema som f. eks. **Ordsky**. Resultatet vil bli et alfabetisk ordskjema som er brukt og hvilke ord som er mest frekvent i emne som utgangspunkt for en skrivningsoppgave, kan klasserommet bli et "gaffler" og slik være en inspirasjon i eget arbeid med life

Et ordnett
I for å be bevist eget ordforråd, kan man kopiere inn egenord i et ordskjema som f. eks. **Ordsky**. Resultatet vil bli et alfabetisk ordskjema som er brukt og hvilke ord som er mest frekvent i emne som utgangspunkt for en skrivningsoppgave, kan klasserommet bli et "gaffler" og slik være en inspirasjon i eget arbeid med life

Et ordnett
I for å be bevist eget ordforråd, kan man kopiere inn egenord i et ordskjema som f. eks. **Ordsky**. Resultatet vil bli et alfabetisk ordskjema som er brukt og hvilke ord som er mest frekvent i emne som utgangspunkt for en skrivningsoppgave, kan klasserommet bli et "gaffler" og slik være en inspirasjon i eget arbeid med life

Et ordnett
I for å be bevist eget ordforråd, kan man kopiere inn egenord i et ordskjema som f. eks. **Ordsky**. Resultatet vil bli et alfabetisk ordskjema som er brukt og hvilke ord som er mest frekvent i emne som utgangspunkt for en skrivningsoppgave, kan klasserommet bli et "gaffler" og slik være en inspirasjon i eget arbeid med life

Hurtigtips for ordinnlæring

- Utnytt transparente ord, såkalte "gratisord" som ligner ord i andre språk, for det de er verdt
- Fokuser på relevante ord, eller ord som fanger din oppmerksomhet fordi de er morsomme, annerledes, interessante...
- Lær ord gjennom å arbeide med kontraster (ordpar med motsatt betydning)
- Del opp lengre ord i håndterlige sekvenser/deler/enheter
- Tenk tidsekonomisk og lær deg betydningen av f. eks. for- og etterstavelser som går igjen
- Benytt deg av "kvalifisert" gjetting
- Mobiliser hele sansesystemet, assosier fritt og gjør ordet til "ditt" (relater det til bilder, hendelser, ord i samme "familie", m.m.)
- Organiser ord i tematiske "samleskker" (ordklasse, emne osv.)
- Støtt deg på hjelpemidler (f. eks. ordbøker og andre oppslagsverk)
- Pugg gjerne fraser, dvs. ord i en sammenheng
- Lytt og lær! Vær på utkikk etter lydharmende ord med sin mer åpenbare betydning
- Resirkuler ordene, dvs. bruk dem om og om igjen - til de sitter
- Lek deg med nye sammensetninger av ord du kan
- Bygg videre på ditt eksisterende ordforråd ved å utforske homonymer og ords synonymer og antonymer

Ressourcen - Methode

Makroebene

En verktøykasse for engelsk- og fremmedspråklærere

MUNTLIG

Med tunga på glid
og ørene på stilk

En verktøykasse for engelsk- og fremmedspråklærere

LESING

Det er verdt å lese!

En verktøykasse for engelsk- og fremmedspråklærere

SKRIFTLIG

Skriveverkstedet

Mikroebene

En verktøykasse for engelsk- og fremmedspråklærere

1000kl

**ord &
grammatikk**

Byggeplassen

FREMMESPRÅK UNIVERSITETET